

РЕШЕНИЕ

№ 26

гр. София, 04.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 45 състав,
в публично заседание на 06.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **2617** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК, вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“, вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията, с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], ПК 1336, ж. к. Л., [жилищен адрес] вх. „А“, представлявано от проф. Н. Тулешков срещу Решение № Ж – 37 / 15.01.2021 г. на КЕВР, с което на основание чл. 22, ал. 1 от ЗЕ, във връзка с чл. 147, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката е прекратено административното производство по жалба вх. № Е – 12 – 00 – 418 от 06.07.2020 г.

Жалбоподателят заявява, че решението на КЕВР за прекратяване на административното производство относно отказа на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД (с ново наименование „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД) да изкупи или наеме „енергийно съоръжение – подземен трафопост“, находящ се на адрес: [населено място], [улица], както и да присъедини 10 (десет) абонати към мрежата си, като им разкрие индивидуални партиди за отчитане на електропотреблението, е незаконосъобразно. Според жалбоподателя решението на КЕВР е взето в категорично нарушение на разпоредбите на АПК, които се отнасят до основни принципи в административния процес – принципът на истинност – чл. 7, ал. 2 АПК и принципът на служебното начало – чл. 9, ал. 2 АПК, както и разпоредбите на чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК.

В съдебно заседание по делото жалбоподателят се представлява от адв. П. К.. Иска се

отмяна на обжалвания акт. Претендира се присъждане на разноси в общ размер от 2430 лева. Представя се списък по чл. 80 от ГПК. Постъпило е писмено становище.

Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се представлява от юрк. К., който оспорва жалбата. Иска от съда да потвърди акта като правилен и законосъобразен. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за размера на претендирания адвокатски хонорар. Представя писмени бележки.

Заинтересованата страна „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД се представлява от юрисконсулт С.. Иска от съда жалбата да бъде отхвърлена. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител за участие в производството.

Административен съд София - град, III АО, 45 с-в след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Събирателно дружество „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“ е заявило прехвърляне в полза на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД правото на собственост върху определен енергиен обект – подземен трафопост, ведно с кабелни линии средно и ниско напрежение и главни електромерни табла. Обектът се е намирал в [населено място], [улица]. Заявлението е подадено през 2011 г. От страна на ЧЕЗ са предприети действия, като е назначена комисия за извършване на оглед на съоръженията. Извършена е съвместна фактическа проверка на място с участието на представител на СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“. Установено е, че трансформаторният пост не съответства на техническите и нормативни изисквания за този вид специфични обекти и е налице нарушение на сервитутната зона на трафопоста по смисъла на чл. 64, ал. 3, т. 2 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и на чл. 14, ал. 1 от Наредба № 16 от 09.06.2004 г. за сервитутите на енергийните обекти. Установено е още, че е налице липса на свободен достъп за обслужване на енергийния обект, техническа невъзможност за хранване на бъдещи потребители на електрическа енергия в района посредством трафопоста, амортизиран силов трансформатор от 1963 г. и други.

При така направените констатации електроразпределителното дружество е уведомило СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“, че за да бъде реализирана процедура по придобиване на описания енергиен обект, е необходимо да бъдат отстранени установените несъответствия с нормативните и техническите правила, респ. да бъдат приведени в изправност съоръженията съгласно действащите нормативни изисквания.

В хода на административното производство електроразпределителното дружество е посочило, че СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“ не се легитимира като единствен и едноличен собственик на енергийния обект. Съгласно решение от 04.03.2010 г. на СГС и Нотариален акт № 117 от 1998 г. събирателното дружество се легитимира като собственик на 88 % идеални части от сградата на трафопоста, без енергийното му оборудване.

Административният орган е приел за установено, че СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“ не притежава еднолично правото на собственост върху енергийното съоръжение, респ. не би могло да прехвърля в цялост собствеността върху същото. Комисията в своите мотиви е отбелязала, че не може да изследва обстоятелства около техническото състояние на трафопоста, доколкото в ЗЕ не е предвидено такова законово правомощие.

Комисията е мотивирала своя акт с разпоредбата на § 4, ал. 1 от ЗЕ. Съгласно тази разпоредба, енергийните обекти и съоръжения, представляващи елементи от съответната преносна или разпределителна мрежа, които към момента на влизането в сила на този закон трябва да бъдат собственост на лицензираните енергийни предприятия, но са собственост на трети лица, се изкупуват от преносното или от съответното разпределително предприятие в зависимост от принадлежността на обекта към мрежите в 12 – годишен срок от влизането в сила на този закон. Комисията е приела, че в конкретния случай трансформаторен пост „Народно хоро 2“ не представлява част от електроразпределителната мрежа, доколкото захранва само СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“ като присъединено лице. Приема се още, че „ЧЕЗ Разпределение България“ АД няма законово задължение да изкупи съоръжението. Изкупуването на енергийния обект може да бъде осъществено при условията на свободно договаряне между собственика на съоръжението и електроразпределителното дружество.

Мотивиран от горното административният орган е прекратил административното производство, образувано по жалба на СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“.

В хода на съдебното производство е допусната и назначена съдебно – техническа експертиза. Съгласно заключението на експертизата, жилищната сграда в[жк]е била присъединена към трафопоста към датата на издаване на разрешението за ползване. Според вещото лице от инженерно – техническа гледна точка всички енергийни обекти на територията на страната трябва да отговарят на държавните изисквания, които се регламентират с наредби. Един от основните нормативни документи, на които трябва да съответстват съоръженията е Наредба № 3 от 9 юни 2004 г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии, издадена от Министъра на енергетиката и енергийните ресурси. Тя е в сила от 15.01.2005 г. В § 3 от ПЗР на Наредбата е посочено, че тя не се прилага за устройството на заварени строежи на електрически уредби и електропроводни линии. Това е дало повод на вещото лице да заключи, че не трябва да бъдат поставяни допълнителни технически изисквания, съобразно законови и подзаконови нормативни актове в тази област, които са влезли в сила след датата на разрешението за ползване на трафопоста (07.12.1998 г.). Според вещото лице не е основателно да се отчитат претенции към настоящия момент, след като към датата на приемане на жилищната сграда и подземния трафопост, технологичното оборудване е било изправно и не е променяно, работи безотказно през всичките 23 години, както и в настоящия момент. Заключение на вещото лице е прието в съдебно заседание на дата 6.12.2022 г.

Недоволен от решението на КЕВР жалбоподателят е упражнил правото си на съдебно обжалване пред състав на АССГ.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд София – град, III-то АО, 45 – ти с-в, обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна и в срок, срещу подлежащ на обжалване валиден административен акт, като по същество е неоснователна.

Оспореното решение е прието от компетентен орган. При издаването му не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила. Решението е взето след като спорът е изяснен от фактическа страна.

Законът за енергетиката (ЗЕ) е обнародван в ДВ. бр. 107 от 9 декември 2003 г. В

първата редакция на § 4, ал. 1 от ПЗР на същия закон се съдържа задължение енергийните обекти и съоръжения, представляващи елементи от съответната преносна или разпределителна мрежа, които към момента на влизането в сила на този закон трябва да бъдат собственост на лицензираните енергийни предприятия, но са собственост на трети лица, да се изкупуват от преносното или от съответното разпределително предприятие в зависимост от принадлежността на обекта към мрежите в 8-годишен срок от влизането в сила на този закон.

През 2012 г. този срок е удължен на 12 години, като новата и действаща към момента редакция на § 4 от ПЗР на ЗЕ гласи:

§ 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Енергийните обекти и съоръжения, представляващи елементи от съответната преносна или разпределителна мрежа, които към момента на влизането в сила на този закон трябва да бъдат собственост на лицензираните енергийни предприятия, но са собственост на трети лица, се изкупуват от преносното или от съответното разпределително предприятие в зависимост от принадлежността на обекта към мрежите в 12-годишен срок от влизането в сила на този закон.

...

(4) Енергийните предприятия и собствениците по ал. 1 не могат необосновано да отказват да изкупят или съответно да продадат енергийните обекти.

(4а) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) В случай че сделката по изкупуване не е осъществена или няма обоснован отказ по ал. 4, енергийното предприятие в срок три месеца след покана от страна на собствениците по ал. 1 е длъжно да плаща наем по методика, определена от комисията, в зависимост от типа и мощността на съоръжението.

(5) Задължението на енергийните предприятия да изкупят енергийните обекти по ал. 1 отпада, когато в предвидените за изкупуване срокове изградят собствени съоръжения в замяна на съществуващите.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) В случай на необоснован отказ за продажба на енергийни обекти и съоръжения - елемент от преносната система и/или от разпределителните мрежи, от страна на техните собственици тези обекти и съоръжения заедно с прилежащите им терени се отчуждават по реда на чл. 63.

Законът за енергетиката в §4 от ПЗР е достатъчно ясен и неговото тълкуване не би следвало да представлява според настоящия съдебен състав повод за спорове от вида на процесния.

С приемането през 2003 г. (обн. ДВ, бр. 107 от 09.12.2003 г.) на ЗЕ, енергийните предприятия се задължават да изкупят енергийните обекти и съоръжения, в конкретния случай тези, представляващи елементи от електроразпределителната мрежа, които са собственост на трети лица и то в 8-годишен срок от влизането на закона в сила. С изменението, направено през 2012г. (ДВ, бр. 54 от 15.07.2012 г.), срокът е увеличен на 12 години. Задължението произтича първо от определения краен срок за изпълнението му, и второ от принципа, че те "трябва да бъдат собственост на лицензираните енергийни предприятия". С приемането на ЗЕ се цели създаване на предпоставки за разделяне на дейностите по и развитие на инфраструктурите за пренос и разпределение на електрическа енергия (чл. 2, ал. 1, т. 7 от ЗЕ).

Според настоящия състав основният въпрос, на който трябва да се даде отговор, е дали административният орган е проверил обстоятелството, дали електроразпределителното дружество „ЧЕЗ Разпределение България“ АД (с ново

наименование „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД) е отказало необосновано да изкупи посочения трафопост от СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“. На следващо място, трябва да се даде отговор на въпроса, дали КЕВР е събрала всички относими доказателства по повод на този отказ от страна на електроразпределителното дружество.

По делото е налице писмен отговор (л. 47 от делото) от ръководител на отдел „Придобиване на енергийни съоръжения“ към ЧЕЗ до СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“. В отговора е посочено, че той е по повод на заявление за изкупуване вх. № [ЕГН] / 2011 г. на енергийни обекти: „Трансформаторен пост, кабелни линии СрН и НН за присъединяване към разпределителната електрическа мрежа на жилищна сграда с магазини и ресторант на [улица]в УПИ I – 311, кв. 13б, м. „О. купел“. В отговора е посочено, че е извършена съвместна проверка с участието на представител на СД „Арх И Арт Тулешков“ и на представители на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД относно състоянието на ТП „Народно хоро 2“. Съвместната проверка е извършена от комисия, която е приключила работа със становище. В становището се съдържат следните констатации: 1. Налице е нарушение на сервитутната зона на трафопоста, съгласно ЗЕ; 2. Липсва свободен достъп за обслужване на съоръжението; 3. Обективна невъзможност за захранване на бъдещи потребители на ел. енергия в района посредством трафопоста; 4. Амортизиран силов трансформатор от 1963 г. Комисията, въз основа на тези фактически установявания е приела, че изградените и предложени за изкупуване енергийни обекти не отговарят на нормативните изисквания за техническа годност. Събирателното дружество изрично е уведомено, че за продължаване на процедурата по придобиване на изградените от него ел. съоръжения е необходимо то да отстрани констатираните нередности и да приведе в изправност съоръженията, съгласно действащите нормативни актове.

Кореспонденцията между СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“ и електроразпределителното дружество е продължила активно. По делото са налице отговори от страна на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД (с ново наименование „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД). В писмен отговор от 2019 г. (л. 50 от делото) е посочено, че освен посочените технически недостатъци е налице и липса на легитимация от страна на дружеството като единствен собственик на енергийния обект. Посочено е, че дружеството се легитимира като собственик на 88 % идеални части от строително-конструктивната част (недвижимата част) – сграда на трафопоста, без енергийното му оборудване.

По делото е приложено извлечение от протокол № 9 от 15.01.2021 г., от който е видно, че решението за прекратяване на производството е взето с шест гласа „за“, от които три гласа (А. Й., Г. З., Е. Х.) на членове на комисията със стаж в енергетиката. Изготвен е доклад от дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ до председателя на КЕВР (л. 61 – 62 от делото).

Анализът на доказателствата по делото води до извод, че електроразпределителното дружество е изложило многократно обосновано защо не изкупува посочения подземен трафопост. Това е обсъдено от страна на административния орган. Спазено е изискването на § 4, ал. 4 от ЗЕ отказите да са обосновани. Жалбоподателят многократно е бил запознаван с нормативните и техническите изисквания, на които трябва да отговаря подземният трафопост. Не са събрани доказателства по делото, че подземният трафопост отговаря на тези изисквания. Това не се доказва и от приетата по делото техническа експертиза. Накратко, експертизата се опитва да аргументира

позицията, че към определен минал период трафопостът е отговарял на техническите изисквания и нормативи, които са действали тогава. Но в определен момент е приета Наредба № 3 от 9 юни, в сила от 15.01.2005 г. Поради причина на обстоятелството, че в § 3 на ПЗР на Наредбата е указано, че тя не се прилага за устройството на заварени строежи на електрически уредби и електропроводни линии, вещото лице достига до извод, че след датата на разрешението за ползване на трафопоста (7 декември 1998 г.) не трябва да се поставят допълнителни технически изисквания, съобразно законови и подзаконовни нормативни актове, влезли в сила след тази дата. Това заключение на вещото лице не се възприема от настоящия състав. Доведено до край това заключение би означавало, че нито едно техническо изискване след датата 7 декември 1998 г. не би било задължително за подземния трафопост. То би било „допълнително“ и не би трябвало да се спазва от СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“. Очевидно не това е целта на Закона за енергетиката.

На следващо място, настоящият състав намира, че КЕВР е събрала всички необходими доказателства относно отказа от страна на електроразпределителното дружество да изкупи подземния трафопост. В преписката са налични доказателства и относно техническите несъответствия на съоръжението и относно правото на собственост върху подземния трафопост.

По отношение на въпроса, дали е присъединена сградата, която се захранва от трафопоста, предмет на делото, към датата на издаване на разрешението за ползването ѝ, вещото лице основава своето заключение на обстоятелството, че разрешението за ползване на трафопоста (от 7.12.1998 г.) е издадено преди разрешението за ползване на сградата (от 18.03.1999 г.) Това дава възможност вещото лице да заключи, че жилищната сграда, собственост на СД „Арх и Арт - Тулешков, Стойчева“ е била присъединена към трафопоста, предмет на делото към датата на издаване на разрешението за ползване. Във връзка с това основателни са аргументите на процесуалния представител на ответника, че трафопост „Народно хоро 2“ не представлява част от електроразпределителната мрежа, тъй като захранва само СД „Арх и Арт - Тулешков, Стойчева“ като присъединено лице. Недоказано остава обстоятелството по делото, че трафопостът е елемент от електроразпределителната мрежа, което е условие за изкупуване.

Основателни са аргументите, изложени в становищата на ответника и на заинтересованата страна по отношение на собствеността върху трафопоста. По делото е приложено копие на съдебно решение на СГС, Гражданско отделение, II – Д въззивен състав, от 4.03.2010 г.. В диспозитива на това съдебно решение е посочено, че признава СД „Арх и Арт - Тулешков, Стойчева“ за собственик „на 88 % идеални части от недвижим имот – постройка „подземен трафопост“. В този смисъл напълно основателни са съображенията на процесуалния представител на ответника, че няма как КЕВР да задължи електроразпределителното дружество да изкупи нещо, което не е собственост на жалбоподателя. Не се споделят доводите на процесуалния представител на жалбоподателя, че собствеността върху трафопоста е ирелевантна относно спора за законосъобразността на решението на КЕВР. В случая се претендира изкупуване на недвижим имот и тази сделка попада под общия режим на вещното и облигационното право, доколкото се прехвърля право на собственост. Именно за балансиране интересите на страните и постигане на крайната цел – обособена собственост на лицензираното дружество върху обектите и съоръженията, ползвани за електроразпределение, в ал. 6 на § 4 от Допълнителните разпоредби на ЗЕ е

предвидено кореспондиращото задължение за продавача, който необосновано откаже да продаде подобни обекти и съоръжения на разпределителното дружество да претърпи отчуждаването им по реда на чл. 63 от ЗЕ. Няма как да се изпълни законната цел за обособена собственост върху енергийни обекти, ако те не са изцяло собственост на продавача. По делото е налице копие на писмо от страна на електроразпределителното дружество до „Първа евангелска църква“, по повод на подадено заявление за присъединяване. В жалбата на СД „Арх и Арт - Тулешков, Стойчева“ е посочено, че дружеството никога не е имало претенции за собственост върху останалите 12 % идеални части върху собствеността на трафопоста, като се сочи, че е представено съгласие на собственика на 12 % от поземления имот – „това е Евангелистката Църква в България“.

Тезата на жалбоподателя е, че доколкото трафопостът функционира безаварийно повече от 25 години и притежава технически капацитет, то към него не трябва да се поставят допълнителни изисквания. На практика не се оборват изводите на административния орган, а се претендира прилагане на разпоредби като към „заварен случай“.

Направените изводи са относими и към твърденията на жалбоподателя за това, че са налице предпоставки за заплащане на наем на дружеството от страна на електроразпределителното дружество. Това задължение възниква, ако е налице необоснован отказ за изкупуване (§ 4, ал. 4а от ДР на ЗЕ). Настоящият случай не е такъв.

По отношение на твърдението, че електроразпределителното дружество не е иницирирало откриване на индивидуални партиди в обекта се споделят доводите в писмената защита на процесуалния представител на ответника, че не са налице доказателства за започнала процедура по присъединяване или подадено искане за проучване на условията и начина на присъединяване.

Редът за разглеждането на жалбите по чл. 22 ЗЕ се урежда от Наредба № 3/21.02.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. Решение № Ж – 37 / 15.01.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране е издадено в съответствие с производствените правила - комисията е поискала становище от електроразпределителното дружество по подадената жалба и събрала доказателствата, които се съдържат в образуваната от дружеството преписка. С оглед на гореизложеното се налага изводът, че Решение № Ж – 37 / 15.01.2021 г. на КЕВР, с което на основание чл. 22, ал. 1 от ЗЕ, във връзка с чл. 147, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката е прекратено административното производство по жалба вх. № Е – 12 – 00 – 418 от 06.07.2020 г., е законосъобразно.

При този изход на делото и на основание чл. 143, ал. 3 АПК жалбоподателят дължи на ответника разноски по делото в размер на 150 (сто и петдесет) лева, представляващо юрисконсултско възнаграждение, определени при условията на чл. 24 от Наредбата за правната помощ.

Жалбоподателят дължи на заинтересованата страна разноски в размер на 150 (сто и петдесет) лева, представляващо юрисконсултско възнаграждение, определени при условията на чл. 24 от Наредбата за правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд София – град, III АО, 45 – ти с-в

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“, срещу Решение № Ж – 37 / 15.01.2021 г. на КЕВР, с което на основание чл. 22, ал. 1 от ЗЕ, във връзка с чл. 147, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката е прекратено административното производство по жалба вх. № Е – 12 – 00 – 418 от 06.07.2020 г.

ОСЪЖДА СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“ с ЕИК[ЕИК] да заплати на КЕВР направените по делото разноски в размер 150 (сто и петдесет) лева.

ОСЪЖДА СД „Арх и Арт – Тулешков, Стойчева“ с ЕИК[ЕИК] да заплати на „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, ЕИК[ЕИК], направените по делото разноски в размер 150 (сто и петдесет) лева.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: